

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Kovács Lydia:

Cím: Az olcsó piacon

Forrás: Magyarország

Bp.

(Hely)

1917. IV. 7.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Ol)

Országos

Tárgy

687

Hely

Idő

1917

Személy

Az „olcsó” piacon

Szövethamisítás festett flanelekkel — Üzérkedés selejtezett, állott anyagokkal — Nincs ellenőrzés a heti „rövid” piacon

Talán senki sem tulajdonít annak nagy fontosságot, ha riport keretében beszámolunk a különböző vásártereken hetenként kétféle megismétlődő „rövid” piac üzemeiről, már csak azért sem, mert látszólag ezeken a helyeken „kicsiben” folyik a vásár s ha történnek is üzérkedések, néha mégis „jól jön ki” a vevőközönség.

Pedig nem így van. A vevőközönség ezeken a helyeken, különösen most, a változott viszonyok között rendszerint becsapódik. Legfeljebb az apró holmikban, krajcáros vásárlásokban jár jól. Eltekintve attól, hogy az „alkalmi” vásárokról csaknem rendszerint selejtezett és állott anyag kerül, az utóbbi időben, az árak rohamos emelkedése következtében a figyelmes hozzáértő azt is észreveheti, hogy még a selejtes anyagokat is hamisítják ezuttal, azonkívül a piaci alkalmi árusok jóformán elvakultan a nagy drágaságban, már azt sem tudják, milyen árat követeljenek? A legtöbb esetben nagyobb árat fizettetnek, mint az üzlettulajdonosok, vagy akár a belvárosi elegáns boltok, a vevőközönség pedig tájékozatlanságában ráveti magát az árucikkekre, abban a hiszemben, hogy ebben a szörnyen drágaságos életben „jutányos” vásárlásban van része. Itt, tekintettel a hetipiacok roppant forgalmára, ezreknek, tömegeknek a félrevezetéséről van szó. Ellenőrzés nincs, az árus kénye-kedve szerint árusíthat hamisított, állott anyagokat, vagy követelhet uzsoraárakat.

Séta a „rövid” piacon

Lássuk csak. A Garay-téren. Majdnem ugyanazok a bódésok és utcai árusok szerepelnek a más napokon és más tereken tartandó hetivásárokon. Kedden és pénteken itt vannak, reggel hat órától délután kettőig. Köröskörül barrikádozzák a földre és sátorokban kirakott áruikkal a széles, nyílt Garay-teret, végig a Garay-, Murányi-, Cserhát-, Alpár- és Sajó-utcaikat. Rövidárut, cipőt, kelmét, vásznat, fehérneműt, keztyűt, függőnyt, szőnyeget, harisnyát, trikóárut, kalapot, kalapdísz árusítanak, de ugyanitt droguista- és különböző háztartási cikkeket, asztalos, bádgos, fésűs és egyéb ipari árukat is eladnak, szóval: az itteni vásárnak mégis van akkora jelentősége, mely maga után kell, hogy vonja a hatóságok éber felügyeletét.

Itt van mindjárt a Garay-utcai finom „posztó”. Alkalmi vétel. A sátor előtt legalább husz asszony szorong. Én is közöttük. A sátorban selymek, posztók, ruhavásznak, három olyan cikk, amelyeknek ára ma igen magas s mégis elkerülhetetlen kellek az emberi öltözködésnek. Nem csoda hát a piaci nagy kapkodás, hiszen ki állja a mostani üzleti árakat?

Egyik selyemvéget nézegetem. Ebből nagyon sokat vittek el szemem láttára az asszonyok. Nézzük csak meg, miért e nagykelendőség? Fekete tafeta. Persze, most már értem. Ez a divat. Benn az üzletekben méteréért legkevesebb huszonnégy és harminc koronát kérnek. 140 cm. a szélessége ugyanis.

— Hogy adja, ? — kérdelem.

— Harminchat korona méteréig.

— Nem alább?

— Egy krajcárral sem.

Mintha komolyan vennék. Drágállom. Tovább

akarok menni, — elengednek. Azelőtt, még utána is szaladtak az embernek, most, ugylátszik, erre nincs szükségük, elhitethetik a vevővel, hogy még ezért az árért is olcsón vásárolnak. Visszalépek hát és komolykodva megdörzsölöm, újból nézegetem az árut. A világosság felé tartva, keresztül nézek rajta. Csupa apró, foszlányos töredék, molyette lyukacska, jelölve annak, hogy kiselejtezett, állott, rak-tári homi, mely már a varrás alatt használhatatlanná válik. És ezért kérnek harminchat koronát méteréért, tehát éppen tizenegy koronával többet, mint akármelyik előkelő üzletben!

Nem szólok semmit. Rávetem magam egy fekete, igen nagy posztóvégre. Ugyanebből van még vagy tíz henger, sötétkék és szürke színekben is. Drága, féltett árucikke az árusnak.

— Jaj, de sok posztója van! — mondja mellettem egy hölgy.

— Van ám, naccságám, még pedig elsőrendű magyar gyártmány, — válaszolja az árus.

— No, ugy-e, hogy mégis gyártanak eleget, aztán mégis olyan drága a posztó az üzletben.

— Már aki üzletbe veszi, — fordul most hozzám az árus — nálunk sokkal olcsóbb, bár igaz is, nagyon drágán szerezzük be mi is.

— Hát ennek a fekete posztónak mi az ára? — érdeklődöm.

— Negyven korona métere, 150 széles kérem...

— Negyven korona? — álmélkodom. De kérkedve, feleselve, nyomban hozzám vágja a választ: — Vegyen üzletben, ott majd kérnek érte hatvan koronát!

Megnézem, ugyan milyen minőségű, hát a legnagyobb csodálkozással veszem észre, hogy egészen közönséges, feketére festett, átvastalt, átglyurt flannel. Ugyancsak a többi végek is. Métere a mostani

t. XX. drágaságban sem lehet több a belső üzletekben, mint 5—6 korona, s ezek tavaszi posztó gyanánt adják el, méterét negyven koronáért. A vásárló aszszonyok pedig? Örömmel veszik abban a hiszemben, hogy méterenként 10—20 koronát megtakarítanak.

Végig a sátrakban, nagyon sok helyen találtam ilyen festett flanelleket, állott, lyukacsos, megtört drága selymeket és fogy, fogy, minden ellenőrzés nélkül, magas uzsora-árakon . . .

A keztyüsöknél. Egy pár selyemkeztyüért nyolc koronát kérnek s hat koronáért adják oda, svéd utánzatért hat koronát, trikókeztyüért öt koronát kapnak. Valójában pedig az üzletben egy pár selyemkeztyü ára 5—6 korona, svéd utánzaté 4—5 korona, trikókeztyüé 3—5 korona.

Harisnyákban is van bő kínálat, de még bővebb kereslet. A Garay-téri árfolyam a következő: *silány* műselyem-harisnya párja 10—12 korona, *flór*-harisnya 5—6—7—8 korona, *gyapjuharisnya* 3—4—5 korona. Az üzleti árak ezen cikkeknel is jelentékenyen kevesebbek.

Tovább mentem. Vászonáruban szóba sem lehet velük állani, legkevésbé fehérneműekben. Még a közönséges meszes vászonért is túl magas árat

követelnek s mégis nagy a forgalmuk, kedvökre folyik a vásár, az „alkalmiakra“ törekvő, különben is már a mindenféle drágasággal tulságosan megterhelt fogyasztóközönség kiuzsorázottságában, hiszékenyen esik neki az „olesó“ piacnak. És nincs senki, aki védelmébe venné itt ezt a hiszékeny piaci közönséget, senki, aki megóvná a drága pénz szükségesnek látszó, de mégis haszontalan kidobásától, mert nincs ellenőrzés, mert nincs vizsgálat, mert szabad a elmállott holmit is piacra vetni . . . És a szövet gyanánt eladott festett flanel gyártóit nem lehetne éppen úgy megbüntetni, mint a papírostalp-készítőket ?

Kovács Lydia.